

Obe materi.

Bivšemu učencu na rojstni dan njegove matere.

(P. Luis Coloma. Poslovenil J. K.)

Ozri se nanj usmiljeno

In, mati moja, ne zapusti ga!

Danes je ravno leto, ljubi Z..., odkar so ti dali okrog vratu ob priliki rojstnega dne tvoje matere škapulir najsvetejše Device. Hotel sem, da si praznoval oba ta praznika na tisti dan, kakor združuješ tudi v svojem srcu tesno obe te dve sveti ljubezni, ki naj ti čuvata dušo, in ti jo pač tudi rešita. Danes pa, ob obletnici tega zate tako pomenljivega praznika, ti hočem povedati kratek, resničen dogodek, eden onih čudovitih dogodkov, ki jih ima brezverstvo za slučajnosti in čijih razlago v verskem smislu ima za budalost. To pa zato, ker ne more najti v njih v svoji obžalovanja vredni kratkovidnosti globokega nauka in verske poezije, ki se skriva v njih. Toda niti svetost, niti veličina, niti lepota se ne more spoznati z razumom, temveč vse to stopa skozi srce v naše čuvstvovanje. In ravno zato sem se trudil tako neznansko, da sem te naučil čutiti, da bi se naučil dobivati ukusa pri takih duševnih užitkih.

Svete povesti je treba čitati s tistim duhom, s katerim so bile pisane, in tvoje sedaj še otroško čisto srce bo danes gotovo razumelo one spise. Toda, bode-li jutri še tako?... Varuj se, moj sin, da ti ne vzame svet tudi vere tvoje duše, če ti pobere enkrat vse lepe načrte in upe. Pisal sem to povest zate s tolažljivo zavestjo, da delata razočaranje in stud pred takoimenovanimi užitki tega sveta nedolžnosti pot do kesanja; in kadar jo boš bral, naj ti bo vedno lahko ponoviti, kar je rekel nekoč velik mož, katerega je naredila vera v mladosti za velikega pesnika, napuh v starosti za velikega brezverca:

Da li je nauk kak v basni tej?

Kaj to!... Veruj jo in nikar ne presočaj!...

In čuj torej resnično dogodbo:

Pred nekaj leti je živel v naši deželi majhen grofič, krasen deček, dober kot angel in plemenit kot kralj. Bil je ponos in nada svojih starišev. Izvrstna odgoja je navajala čute njegovega srca in misli njegovega duha na vse dobro in lepo, da so se krasno razvijali. Pobožna mati mu je vtisnila v srce globoko ljubezen do svete Device. Še kot majhno dete ga je nosila pred altar čiste Device in ga učila klicati jo s sladkim imenom „Mati!“

Zaraditega sti rastle v dečkovem srcu skupno ljubezen do nebeške Matere in ljubezen do svetne tesno združeni in zjedinjeni. Postali sta rešilni sidri, ki sta mu držali ladjico življenja v vihuri sveta. Za Devico je imel ono nežno in udano ljubezen, katero mu je udahnila mati, in to je

ljubil z onim spoštovanjem in svetim strahom, kakoršnega je vtisnila v otročje srce Marijina podoba.

Pretekla je otroška doba s svojo nedolžnostjo, in prišla je mladeniška doba s svojim nepotrebnim razmišljanjem. Mladi grof se je ločil od svoje matere, ker so ga poslali na poslaništvo pri neki tuji vladarski hiši. Njegovo srce ni poznalo nezaupljivosti, saj je bilo tako odprto in nezavarovano, kakor na prostem stoječa, vsem vetrovom in viharjem izpostavljena cvetka. Počasi mu pa prevzame glavo laskanje in srce mu pokvari lenoba in razkošnost.

Polagoma mu opeša vera in čisti čuti se mu pogubé drug za drugim, kakor popadajo po vrsti proč cvetni listi citrone, ki so izgubili svojo svežost in belino. Ostal mu je samo še spomin na mater in spomin na Marijo v srcu, kakor ostane v ladiji pesek, katerega so dejali na dno zaradi ravnotežja, ki reši ladijo popolnega propada. Vsak večer je pokleknil k postelji, predno je šel ležat, in molil najsvetejši Devici na čast tri Češčena-marije. Tem je pridejal še krasno molitvico, katere ga je bila naučila mati med poljubi in objemi:

Češčena bodi tvoja čistost,
Na veke bode naj češčena.
Nebesa vsa se vesele
Tvoje krasne res lepote! —
Nebes ti lepa si kraljica,
Devica sveta, o Marija!
Znova danes posvetim ti
Življenje, dušo in srce!
Ozri se name usmiljeno
In, Mati moja, ne zapusti me!

„In, Mati moja, ne zapusti me!“ je ponavljal nesrečni grof vedno še, predno je zaspal. In nato je nastalo v srcu trpko čustvo in tesen strah mu je divjal notri kot morski valovi, razburjeni zaradi plime in oseke. To je bila pekoča vest!

Ko pa je napačil znova dan, so se povrnila razmišljevanja in dvomi, in njegovi pregreški so se množili, ne da bi bil zapazil spolzki breg, ki pelje iz greha do brezverskih nazorov, iz brezverskih nazorov do hudo-delstva.

Nekega dné se odpravi na velik lov v spremstvu brezbožnega tovariša, ki ga je najbolj pokvaril. Sredi ravnine ju ujame grozovita nevilhta z viharjem in dežjem, tako da sta morala iti v edino ob potu stoječo krčmo. Truden gre njegov tovariš ležat. Tudi grof pride kmalu za njim, potem ko je opravil svojo vsakdanjo večerno molitev še skrbnejše in iskrenejše, kot po navadi.

Kmalu zaspi in začnó se mu sanjati čudne sanje. Mislil je, da se je začela strašna poslednja sodba, na kateri sodi Jezus Kristus duše umrlih. Bila je ravnokar obsojena neka duša, in ko pogleda natančneje, zapazi, da je prijateljeva. Potem odpelje vest njegovo dušo pred sodbo. Poleg sebe zapazi mater, ki je klečala pred božjim Sodnikom in prosila usmiljenja detetu svojega srca.

Z zmagoslavnim nasmehom vrže Lucifer neštnevilne grofove grehe na večno tehtnico, in skledica z grehi se je pogreznila hitro v prepad. Angeli pokrijejo obraze z perutnicami, mati strahu zakriči, in peklenšček zadovoljno pokima. Očividno je bila duša izgubljena.

Kar se približa Marija. Kot venec ji je obdajalo glavo dvanajst zvezd, in srebrni mesec je služil za oporo njenim nogam. Proseče stopi poleg bolečin polno grofico in vrže v skledico dobrega one tri Češčenamarije, katere je zmolil grof vsak večer. Toda skledica hudega se komaj zgané in ostane še vedno z grozovitno stanovitnostjo v prepadu.

Nato vzame Marija solze, ki so lile curkoma grofici iz očij, in jih dene v skledico dobrih del; toda ostala je še vedno nepremična. Angeli vzdihnejo znova, in nesrečna mati pokrije izgubivša vse upanje obraz z rokami. Tu pa obrne Marija svoje čiste oči na božjega Sodnika, in dve solzi padeta iz njih in se združita v skledici dobrega z materinimi solzami in sinovimi molitvami.

Skledica se takoj pogrezne. Solze obeh mater sta rešili dušo zgubljenega otroka. — — —

Grozovit tresk prebudi v tem hipu grofa. Dva koraka proč v sosednji postelji zagleda mrtvo in ožgano truplo svojega prijatelja. Ubila ga je strela.

Snežinka.

Snežinka nežna!

Kako hitiš iz višav

K meni, k meni!

Hiti, hiti na moje vroče čelo,

Na burno lice!

Ohladi kipeče misli,

Neizmerno hrepenenje!

Snežinka!

Ti si nežno bela,

Kot jaz nekdam

V srečnih letih! — —

Snežinka!

Kako je hladen tvoj poljub,

Smrtno hladen!

Na mojem licu

Si postala solza,

Grenka solza. — —

Snežinka!

Fr.

Novo leto.

Novo leto

Je sinoči k meni

Splavalo,

Ljubko, nežno se je

Nasmihavalo.

S cvetjem bisernim

Me je obsulo,

Lahno, prav na lahno

Nadalje je odplulo. — —

V jutru zažarele

So na oknu cvetke,

Cvetke tako lepe — a ledene.

Fr.

